VII kadencja

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ
POLSKIEJ

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

- **Komisji Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa (nr 147)**
- **Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej (nr 294)**

z dnia 8 października 2014 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa (nr 147)

Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej (nr 294)

8 października 2014 r.

Komisje: Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa oraz Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej, obradujące pod przewodnictwem posła **Waldy Dzikowskiego (PO)**, zastępcy przewodniczącego Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej, przeprowadziły:

– pierwsze czytanie senackiego projektu ustawy o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw (druk nr 2769).

W posiedzeniu udział wzięli: **Janusz Ostapiuk** podsekretarz stanu w Ministerstwie Środowiska wraz ze współpracownikami, **Anna Krzywicka** dyrektor Departamentu Środowiska Najwyższej Izby Kontroli, **Jerzy Swatoń** dyrektor Departamentu Ochrony Ziemi Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, **Witold Zińczuk** przewodniczący Rady Programowej Związku Pracodawców Gospodarki Odpadami.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Bartosz Bąk**, **Sławomir Jakubczak**, **Bogusława Kram** i **Dariusz Myrcha** – z sekretariatów komisji w Biurze Komisji Sejmowych; **Michał Baranowski**, **Dorota Rutkowska-Skwara** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego.

Przewodniczący poseł Waldy Dzikowski (PO):

Witam panie i panów posłów oraz panią senator Jadwigę Rotnicką. Witam pana ministra Janusza Ostapiuka wraz z zespołem. Porządek obrad w dniu dzisiejszym przewiduje pierwsze czytanie senackiego projektu ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw (druk nr 2769). Uzasadnienie przedstawia pani senator Jadwiga Rotnicka. Czy mają państwo uwagi odnośnie do porządku obrad? Nie słyszę. Przystępujemy do pierwszego czytania.

Porządek procedowania będzie następujący – pani senator przedstawi syntetyczne uzasadnienie projektu, a następnie otworzę dyskusję i o zabranie głosu poproszę pana ministra, który przedstawi opinię rządu. Wysłuchamy również ewentualnych uwag Biura Legislacyjnego. Jeśli nie będzie wniosków o odrzucenie projektu, zamknę dyskusję i powołamy, wraz z panem przewodniczącym, jedenastoosobową podkomisję. Czy mają państwo uwagi w zakresie tej propozycji? Nie słyszę. Przystępujemy do pierwszego czytania.

Głos ma pani senator. Proszę bardzo.

Senator Jadwiga Rotnicka:

Dziękuję, panie przewodniczący. Będę mówiła krótko, z dwóch powodów: pan przewodniczący o to prosił oraz dlatego że boli mnie gardło i trudno mi się mówi. Skąd wziął się pomysł tej inicjatywy ustawodawczej? Ustawa o odpadach z dnia 14 grudnia 2012 roku nakłada na samorządy województw obowiązki opracowania planów gospodarki odpadami, które mają być głównym elementem prowadzenia polityki w zakresie gospodarowania odpadami. Jest to również efekt końcowy konieczności wypełnienia zaleceń Unii Europejskiej.

Po analizie planów gospodarczych stwierdzono, że niektóre instalacje do utylizacji i przetwarzania odpadów są przewymiarowane. Aby nie mówić zbyt długo, najważniejszą zmianą w ustawie o gospodarowaniu odpadami było wprowadzenie obowiązku sporządzania planów inwestycyjnych, które mają być nie tylko załącznikiem, ale również obligatoryjnym dodatkiem do ustawy o gospodarowaniu odpadami. Chodzi o to, aby samorząd województwa mógł korzystać z funduszy krajowych i unijnych przy budowie potrzebnych instalacji w tym zakresie.

Mówiąc w skrócie, plan inwestycyjny wykonuje zarząd województwa. Nie robi tego własnymi siłami. Na ogół zleca opracowanie go, co pociąga za sobą koszty. Samorządy województw z tego powodu były bardzo zainteresowane tym, jaki kształt będzie miała ustawa oraz jakie obowiązki na nie nałoży. Jednocześnie, ze strony samorządów pojawiły się głosy, aby minister przygotował wytyczne, jak taki plan gospodarki odpadami ma wyglądać, aby to było obligo dla wszystkich samorządów, żeby plany wyglądały tak samo.

Początkowo plan miał być zatwierdzany przez ministra. Komisja toczyła długą dysputę na ten temat, zwłaszcza z grupą samorządową. Doszliśmy do wniosku, że samorząd odpowiedzialny jest za gospodarowanie odpadami, sejmik przyjmuje plan, wobec czego nie ma podstaw, aby minister miał to zatwierdzać. Ustaliliśmy, że będzie przedstawiał opinię na ten temat. Uważam, że to jedno z ważniejszych ustaleń ustawy.

Kolejna ważna kwestia, to termin opracowania wspomnianych planów. Pierwotnie uznaliśmy, że samorządy przygotują je na koniec 2015 roku albo jeszcze później. Ministerstwo oczekiwało, że zostaną przygotowane jak najszybciej. Krakowskim targiem udało się ustalić, że plany przygotowane zostaną do końca 2015 roku. Do ustawy dodano przepis, który pozwala do regionów gospodarki odpadami włączyć gminy znajdujące się w jurysdykcji innych województw. Dotychczas regiony musiały być zgodne z obszarami województw. W związku z tym zasada bliskości nie będzie obowiązywała, jeśli chodzi o instalacje ponadregionalne.

Ustawa wprowadza również zmiany w ustawie – Prawo ochrony środowiska. Najistotniejsze są takie, że każda inwestycja musi dysponować opinią w zakresie oddziaływania na środowisko. Związane jest to z przepisami ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Warto wspomnieć również o tym, że wprowadzona do ustawy została definicja ponadregionalnej instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych, rozumiana jako ponadregionalna spalarnia odpadów komunalnych o mocy przerobowej wystarczającej do przetwarzania i przyjmowania odpadów z obszaru, który zamieszkuje 500 tys. mieszkańców. Przeprowadziliśmy dyskusję w tym zakresie – czy rangę instalacji ponadregionalnych należy przyznać jedynie spalarniom odpadów, czy również innym instalacjom, które stosują odmienne metody utylizacji.

Dyskusja trwała bardzo długo. Ustawa została skierowana do ponad 20 organów państwowych. Odpowiedzi udzieliło 10. Praca przebiegała w porozumieniu z Ministerstwem Środowiska i przedstawicielami samorządów województw. Wydawało się nam, że jest to konsensus. Długie spory toczyliśmy z ministerstwem. Sądzę, że doszliśmy do porozumienia. Ministerstwo otrzymało zapewnienia ze strony Komisji Europejskiej, że kierunki przez nas przyjęte prawdopodobnie zostaną zaakceptowane. Szczegóły z pewnością przedstawi pan minister. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Waldy Dzikowski (PO):

Dziękuję bardzo, pani senator. Otwieram dyskusję. Proszę pana ministra o odniesienie się do projektu, przy zachowaniu skrótowej formy wypowiedzi. Będzie pan miał okazję poruszyć ten temat dokładniej podczas posiedzenia podkomisji oraz w trakcie posiedzenia komisji obradujących wspólnie, gdy będziemy przyjmowali jej sprawozdanie. Później poproszę o ewentualne uwagi Biuro Legislacyjne, dalej głos zabiorą panie i panowie posłowie. Proszę bardzo.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Środowiska Janusz Ostapiuk:

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, państwo posłowie, dziękujemy państwu senatorom za zajęcie się tym tematem. Dotknęliśmy etapu granicznego aplikowania środków w ramach perspektywy 2014-2020. Komisja Europejska nie jest zadowolona z faktu

realizowania inwestycji w gospodarce odpadami w dotychczasowym kształcie. Komisja Europejska dostrzega, że w niektórych regionach dochodzi do przesycenia instalacjami, a inne mają ich zbyt mało. W konsekwencji sytuacja jest niedostatecznie spójna i odpady są wywożone poza teren regionów, z powodu braków możliwości przerobowych.

Postawiony został warunek uzyskiwania pieniędzy z perspektywy 2014-2020 na gospodarkę odpadami – konieczność uporządkowania wojewódzkich planów gospodarowania odpadami oraz planu krajowego. Tego dotyczył nasz największy spór z marszałkami. Komisja Europejska zapisała w formule partnerstwa, że załącznikami do wojewódzkich planów gospodarki odpadami mają być plany inwestycyjne. Komisja życzy sobie, aby plany były zatwierdzane przez ministra właściwego do spraw środowiska, a nie opiniowane. Komisja nie do końca wierzy samorządom, a architektem decydującym o kształcie gospodarki odpadami ma być minister środowiska. Silnym narzędziem byłaby możliwość zatwierdzania planów. Marszałkowie i senatorowie w poprzedniej dyskusji uznali, że nie jest to zgodne z ideą samorządności – taka ingerencja władz administracyjnych byłaby zbyt głęboka. Z tego powodu ustawa przyjęła obecny kształt.

Od lipca tego roku trwała ożywiona dyskusja pomiędzy ministerstwem, a Komisją Europejską na temat kształtu dokumentu. Przekazywaliśmy punkt widzenia marszałków, samorządów oraz Senatu. Komisja Europejska nieco zmieniła zdanie. Nie nalega już, aby terminem był 30 września 2014. Uznała naszą argumentację, że jest to zadanie niewykonalne w dwa miesiące. Nie wnika w szczegóły, mamy go tylko sporządzić. Przygotowaliśmy plan działń.

Rozpatrywany w dniu dzisiejszym projekt ustawy jest dla rządu satysfakcjonujący i pozwala na tworzenie wojewódzkich planów gospodarki odpadami oraz ich regulację. Oczywiście podczas posiedzenia podkomisji będzie można wprowadzić pewne zmiany, ale obecnie jest on przyjaznym rozwiązaniem dla problemu i systemu gospodarczego.

Przewodniczący poseł Waldy Dzikowski (PO):

Dziękuję bardzo. Czy Biuro Legislacyjne ma jakieś uwagi?

Legislator Dorota Rutkowska-Skwara:

Szanowna Komisjo, Biuro Legislacyjne na etapie pierwszego czytania nie zgłasza szczegółowych uwag. Możemy jedynie zasygnalizować, że zmiany w przedłożonym projekcie dokonują zmian w ustawie o utrzymaniu porządku i czystości w gminach, a równolegle toczą się prace nad jej nowelizacją. Projekt zmiany ustawy o odpadach oraz procedowany w Sejmie projekt ustawy o utrzymaniu porządku i czystości w gminach, nowelizują te same artykuły. Podczas prac podkomisji należałoby zwrócić na to uwagę. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Waldy Dzikowski (PO):

Dziękuję bardzo. Czy ktoś z państwa posłów chciałby zabrać głos? Bardzo proszę.

Poseł Czesław Sobierajski (PiS):

Panie przewodniczący, panie ministrze, jako iż w dniu dzisiejszym jest mój pierwszy dzień pracy w Komisji, chciałbym państwa serdecznie powitać. Miło mi będzie z państwem współpracować.

Przewodniczący poseł Waldy Dzikowski (PO):

Wypowiada się pan poseł Sobierajski? Bardzo proszę.

Poseł Czesław Sobierajski (PiS):

Od razu mam cztery posiedzenia pierwszego dnia. Jeśli taka jest częstotliwość prac, to jeszcze pożałuję, że tu jestem. Żartuję oczywiście. Na pewno nie.

Panie ministrze mam pytanie. W województwie śląskim doszło do szczególnej sytuacji. Pragnę opowiedzieć o tym w kilku zdaniach. Instalacje regionalne, bo o nich mówimy… Używamy skrótu betonowe, były tam dwie, trzy drogi, później powstały tzw. instalacje tunelowe, które spełniają wszelkie wymagania ustawy. Marszałkowi przypadło 5 instalacji, w tym 3 tunelowe. Wszystkie procesy decyzyjne, pozwolenia, zostały uzyskane wcześniej. Okazało się jednak, że wspomniane trzy instalacje nie otrzymały zgody, jedynie pozostałe dwie. Marszałek poprosił ministra o wyjaśnienia. Skoro spełnione są wymagania, minister nie może mówić o technologii. Marszałek do dnia dzisiejszego nie otrzymał

odpowiedzi. Doszło do klinczu. Ingerujemy w technologię, a nie w parametry uzyskania wymagań środowiskowych. Mówię o tym w skrócie, ale jest to dłuższy temat, który może być podstawą nowelizacji. Ten element całkowicie zablokował sprawę. Ograniczę się do krótkiej wypowiedzi, bo sprawę należy omówić szczegółowo w późniejszym terminie.

Przewodniczący poseł Waldy Dzikowski (PO):

Bardzo dziękuję. Ten temat nieco wybiega poza temat dzisiejszego posiedzenia. Gdy zakończymy turę pytań pan minister udzieli odpowiedzi. Czy są kolejne pytania? Nie słyszę. Zamykam dyskusję. Proszę o odpowiedź na zadane pytanie, panie ministrze.

Podsekretarz stanu w MŚ Janusz Ostapiuk:

Problem jest nam znany. Dotyczy likwidacji frakcji biodegradowalnej i frakcji podsitowej oraz sortowni odpadów. Rzeczywiście, istnieją dwa rozwiązania tego problemu. Muszą być to obszary zgodne z najlepszymi dostępnymi technikami. Technologia, o której powiedział pan poseł Sobierajsk, nie jest zgodna z najlepszą dostępną. Są to rękawy foliowe, w których próbuje się unieszkodliwić frakcje biodegradowalne. Niestety, to nie są najlepsze technologie. Nie wnikamy głęboko w procesy technologiczne. Instytucje zewnętrzne, oceniają procesy technologiczne i warunki wymagające spełnienia, określają wymagane parametry. Rozporządzenie w tym zakresie dotyczy mechaniczno-biologicznego wytwarzania odpadów komunalnych i zostanie opublikowane wkrótce. Konsultacje w jego zakresie objęły ponad 80 instytucji. Rozporządzenie to pociąga za sobą również koszty gospodarowania odpadami. Podchodzimy do niego z dużą starannością i ostrożnością. Panie pośle, myślę że w przeciągu 2-3 tygodni rozporządzenie w sprawie mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów powinno się ukazać i zamknąć dyskusję na ten temat.

Przewodniczący poseł Waldy Dzikowski (PO):

Dziękuję bardzo. Zamykam dyskusję. Tak jak powiedziałem wcześniej, prezydia Komisji ustaliły, że powołamy podkomisję w jedenastoosobowym składzie – 5 miejsc dla Platformy Obywatelskiej, 2 dla Prawa i Sprawiedliwości i po jednym dla pozostałych klubów.

Poseł Mariusz Orion Jędrysek (PiS):

Jak to, dwa miejsca dla PiS?

Poseł Anna Paluch (PiS):

Panie przewodniczący…

Poseł Mariusz Orion Jędrysek (PiS):

Jak kształtują się proporcje?

Przewodniczący poseł Waldy Dzikowski (PO):

A jak pan policzy koalicję?

Poseł Mariusz Orion Jędrysek (PiS):

Pięć miejsc dla PO i dwa dla PiS? Takiej proporcji nie ma.

Przewodniczący poseł Waldy Dzikowski (PO):

Jeśli każdy klub będzie miał jedno miejsce, to daje to 6 do 5, jeśli chodzi o tradycję zachowania większości.

Poseł Anna Paluch (PiS):

Panie przewodniczący, żarty się pana dzisiaj trzymają.

Przewodniczący poseł Waldy Dzikowski (PO):

Dobrze. Proszę o zgłaszanie kandydatów.

Poseł Mariusz Orion Jędrysek (PiS):

Nie.

Poseł Anna Paluch (PiS):

Nie zgadzamy się na taki podział miejsc.

Przewodniczący poseł Waldy Dzikowski (PO):

A na co się państwo zgadzają?

Poseł Anna Paluch (PiS):

Co najmniej trzy miejsca powinno mieć Prawo i Sprawiedliwość.

Poseł Mariusz Orion Jędrysek (PiS):

Jeśli pięć osób ma być z Platformy Obywatelskiej, to możemy zgodzić się na cztery, albo od biedy trzy miejsca w podkomisji. Nie mogą to być jedynie dwie osoby, to niepoważne.

Poseł Anna Paluch (PiS):

A może przegłosujecie, że nikogo nie będzie z PiS w składzie podkomisji?

Przewodniczący poseł Waldy Dzikowski (PO):

Zamykam pierwsze czytanie. Proszę o propozycje.

Poseł Mariusz Orion Jędrysek (PiS):

Dobrze. W takim razie zgłaszam czterech kandydatów: Anna Paluch…

Przewodniczący poseł Waldy Dzikowski (PO):

Musimy najpierw ustalić parytet.

Poseł Anna Paluch (PiS):

Proszę się zdecydować, ile to powinno być osób.

Poseł Mariusz Orion Jędrysek (PiS):

Proponuję, aby PO wystawiło 5 kandydatów, PiS 4 a…

Przewodniczący poseł Waldy Dzikowski (PO):

Panie pośle, od dawna pracuję w Sejmie i w każdej podkomisji przewagę miała koalicja. Czy się pan zgodzi z tym stwierdzeniem?

Poseł Mariusz Orion Jędrysek (PiS):

No i będzie miała.

Przewodniczący poseł Waldy Dzikowski (PO):

To niech pan policzy.

Poseł Mariusz Orion Jędrysek (PiS):

Proszę przedstawić swoją propozycję.

Przewodniczący poseł Waldy Dzikowski (PO):

Zawsze było tak, w przypadku jedenastoosobowej podkomisji, że pięć miejsc miała Platforma Obywatelska, Prawo i Sprawiedliwość dwa, a pozostałe kluby po jednym. Wtedy koalicja ma sześć miejsc, czyli większość.

Poseł Anna Paluch (PiS):

Panie przewodniczący, nie zgadzamy się na taki skład. Narusza pan parytet taką propozycją.

Przewodniczący poseł Waldy Dzikowski (PO):

Proszę o propozycję alternatywną. Głos ma pan poseł Arkit.

Poseł Tadeusz Arkit (PO):

Panie przewodniczący, szanowni państwo, pragnę powiedzieć, że Komisja pracująca nad ustawą o utrzymaniu czystości, czyli zajmująca się tym tematem, pracuje przy zachowaniu analogicznego parytetu. Mam nadzieję, że zgłoszą państwo do pracy nad tymi tematami te same osoby. Wnoszę do moich kolegów z Prawa i Sprawiedliwości, aby zwrócili uwagę również na ten fakt. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Waldy Dzikowski (PO):

Musimy stosować się do procedur. Pragnę zaproponować, aby analogicznie do podkomisji nadzwyczajnej Platformę Obywatelską reprezentowali: pan poseł Arkit, pan poseł Sycz, pan poseł Pluta, pani poseł Wolak oraz pani poseł Krajewska. Jeśli chodzi o Prawo i Sprawiedliwość, w składzie tamtej podkomisji zasiada jedna osoba: pan poseł Edward Czesak. Potrzebna jest jeszcze jedna osoba.

Poseł Mariusz Orion Jędrysek (PiS):
Nie.

Poseł Anna Paluch (PiS):
Pan chyba żartuje, panie przewodniczący. Nie przygotował się pan do prowadzenia obrad. We wspomnianej podkomisji pracuję również ja. Proszę ze mną nie dyskutować. Informuję, że zasiadam w składzie podkomisji, o której mówimy. Proszę nie opowiadać, że tylko jedna osoba z Prawa i Sprawiedliwości w niej zasiada. Nie przygotował się pan.

Przewodniczący poseł Waldy Dzikowski (PO):
Dobrze. Pani poseł Paluch jest zgłoszona jako druga kandydatura z ramienia Prawa i Sprawiedliwości.

Poseł Mariusz Orion Jędrysek (PiS):
Nie. Pani poseł Paluch jest zgłoszona jako pierwsza. Pana Czesaka proponujemy wycofać. Są jeszcze pan Marcin Witko, pan Czesław Sobierajski i pan Jerzy Sądel.

Przewodniczący poseł Waldy Dzikowski (PO):
Parytet, panie pośle…

Poseł Mariusz Orion Jędrysek (PiS):
Parytet jest następujący – jeśli spojrzy pan na listę posłów…

Przewodniczący poseł Waldy Dzikowski (PO):
Myślę, że nie rozumie pan procedur związanych z pracą Sejmu. Poddamy wniosek pod głosowanie, bo szkoda czasu. Proponuję, aby podkomisja miała skład jedenastoosobowy, z parytetem: 5 dla PO, 2 dla PiS, po jednym dla pozostałych klubów. Tak pracują wszystkie pozostałe podkomisje.

Kto jest za? (17) Kto jest przeciw? (11) Kto się wstrzymał? (1)

Poseł Anna Paluch (PiS):
Oj, czeka was rewanż w przyszłej kadencji.

Przewodniczący poseł Waldy Dzikowski (PO):
Podkomisja będzie pracowała w jedenastoosobowym składzie przy parytecie: 5 miejsc dla PO, 2 dla PiS i po jednym dla pozostałych klubów. Odczytałem kandydatów Platformy Obywatelskiej. Proszę o przedstawienie kandydatów Prawa i Sprawiedliwości.

Poseł Mariusz Orion Jędrysek (PiS):
Pragnę zgłosić panią poseł Annę Paluch oraz pana posła Marcina Witko.

Przewodniczący poseł Waldy Dzikowski (PO):
Polskie Stronnictwo Ludowe reprezentował będzie pan poseł Gos. Sojusz Lewicy Demokratycznej – w podkomisji obecnie pracuje pan poseł Balt. Czy państwo się zgadzają? Tak. Kto z Solidarnej Polski? Pan poseł Jan Ziobro. Kto z Twojego Ruchu? Pan poseł Lewandowski. Czy są inne zgłoszenia? Nie słyszę. Czy jest sprzeciw wobec tak powołanej podkomisji? Nie słyszę. Proszę członków podkomisji o podejście do stołu prezydialnego.

Zamykam posiedzenie Komisji.